

दौन शब्द.....

“अनिल दामले यांचे कादंबरी लेखन” या विषयावरील एम. फिल. (मराठी) या पदवी परीक्षेसाठी प्रबंधिका सादर करताना मला आनंद होतो आहे. या निमित्ताने दौन शब्द...

माझ्या प्रबंधिकेचे मार्गदर्शक डॉ. विश्वनाथ शिंदे यांच्याविषयी कृतज्ञता व्यक्त करणे अगत्याचे वाटते. त्यांचा प्रेमळ सहवास, कामाबद्दलचे गांभीर्य आणि त्यांची प्रत्येक गोष्टीतील शिस्तबद्धता यातून मी भरपूर काही शिकलो जे मला या पुढील काळातही मार्गदर्शक ठरेल.

विलिंगडन महाविद्यालय, सांगलीचे ग्रंथपाल श्री. यशवंत राखते आणि डॉ. विष्णू वासमकर यांनी माझ्यावरील केलेले पितृवत प्रेम हे अविस्मरणीय आहे. त्यांना त्यांचे ऋण व्यक्त करणे आवडणार नाही. त्यामुळे त्यांच्या ऋणातच राहणे मी पसंत करीन. तसेच डॉ. कृष्णा किशवले, डॉ. रवींद्र ठाकूर, डॉ. हरिश्चंद्र निमळे, डॉ. संपत गायकवाड, प्रा. मुकुंद पुजारी, प्रा. दिनकर घाटगे आणि प्रा. अविनाश भोरे यांनी वेळोवेळी माझ्या संशोधन कार्याबाबत मार्गदर्शन केले. याबद्दल मी त्यांचाही ऋणी आहे.

सदरच्या माझ्या संशोधन कालखंडात अभ्यासाविषयासंबंधी मी डॉ. चंद्रशेखर जहागीरदार, डॉ. विष्णू वासमकर, डॉ. रौहिणी तुकडेव, प्रा. वैजनाथ महाजन, प्रा. सुनील बामणे, श्रीमती संजीवनी दामले यांच्याशी वेळोवेळी केलेली चर्चा मला संशोधन कार्याबाबत महत्त्वाची ठरली. तसेच माझ्या संशोधन कालखंडात प्रा. हिमांशू स्मार्त आणि प्रा. प्रशांत नागावकर यांचा वेळोवेळी लाभलेला सहवास मला माझ्या अभ्यासाविषयात गौडी निर्माण करणारा ठरला. याप्रसंगी मी या सर्वांच्याविषयी कृतज्ञता व्यक्त करणे महत्त्वाचे मानतो.

माझी आई आणि माझे बंधू अजित यांचे एकूणच माझ्या आजपर्यंतच्या जीवनप्रवासात मौलाचे स्थान आहे. हे स्थान केवळ जगण्यातील नात्यामुळे नव्हे तर अक्षर ओकवत नसणारी माझी आई मला सद्बोधित शिक्षणाविषयी स्फुरण देणारी ठरली. तर माझा दादा त्याने मला जीवनाविषयक भरपूर काही शिकवले. तसेच मी त्याच्या स्वभावानुन, कामानुन, सहवासानुन भरपूर काही टिपले जे माझ्यात याघडीपर्यंत तरी जगणाविषयक भान निर्माण करणारे ठरले आहे. याशिवाय माझी काकी, माझे बंधू राजेंद्र, संजय यांनी माझ्यावर केलेले प्रेम व माझ्यावर टाकलेला विश्वास याप्रसंगी नमूद करावासा वाटतो.

तसेच माझ्या कित्येक चुकांना माफ करूनही माझ्यावर निस्स्वम प्रेम करणारी माझी मामी, मावशी, काकी तसेच माझे मित्र सुनील कुचगाव, अशोक शिरदोणे, चंद्रकांत वटे, दयानंद हिरेकुडे, मारुती सावंत, शीतल भतगे, अनिल नाईकवाडे, प्रदीप माने, पुष्पा पाटील, सुनिता भंडारे, संगीता माने, सर्जेराव कांबळे, नवनाथ शिंदे, मानसिंगा दबडे, संतोष यादव, गणेश गायकवाड, माधवी केकलेकर, सविता नाईकवाडे, सुप्रिया आठारे, बळवंत मगदूम, ओंकार थोरत आणि महात्मा बसवेश्वर सामाजिक सेवा मंडळातील सदस्य या सर्वांचेही मला याप्रसंगी ऋण व्यक्त करावेसे वाटते.

म. रा. अपिने